

Indhold og kvalitet i tidlig SFO

Hvad er tidlig SFO?

Tidlig SFO dækker i rapporten over fritidstilbud før skolestart efter folkeskoleloven, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og dagtilbudsloven. Tidlig SFO kan have mange forskellige betegnelser, bl.a. før-SFO, tidlig SFO, maj-børn, mini-0.klasse, forårs-SFO, førskoletilbud etc. I rapporten bruger vi betegnelsen tidlig SFO.

- **Mere end halvdelen af de 1.002 fritidstilbud, der har deltaget i undersøgelsen,** tilbyder tidlig SFO. 59 % af fritidstilbuddene angiver, at de har tidlig SFO, mens 41 % angiver, at de ikke har tidlig SFO.
- **Tidlig SFO varierer i omfang** fra små institutioner med 1-20 børn i tidlig SFO til store institutioner med over 100 børn i tidlig SFO.
- **Der er geografiske forskelle på størrelsen af tidlig SFO,** hvor de små tidlige SFO'er typisk ligger i landkommuner, mens de store typisk ligger i storby- og hovedstadskommuner.
- **April er den måned, flest tidlige SFO'er starter op (41 %),** herefter følger maj (37 %) og marts med (18 %). Blot 3 % af lederne svarer, at børnene starter i februar eller tidligere end februar, mens 4 % svarer, at børnene starter i juni.
- **Størstedelen af de tidlige SFO'er er slået sammen med resten af SFO'en en del af dagen,** og i 67 % er børnene fra tidlig SFO sammen med resten af SFO'en tre timer eller mere.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har på vegne af Børne- og Undervisningsministeriet undersøgt indhold og kvalitet i tidlig skolefritidsordning (tidlig SFO). Resultaterne bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt SFO- og fritidshjemsledere.

Læs den fulde rapport på: www.eva.dk og www.emu.dk

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Kvalitet i tidlig SFO

EVA har identificeret fem kvalitetskendetegn for tidlig SFO. Kvalitetskendetegnene er udviklet på baggrund af forskning og interviews med interessenter, forskere og praktikere. De fem kendetegn indkredser, hvad der er særlig vigtigt for at skabe et sammenhængende børneliv i overgangen fra dagtilbud til tidlig SFO og fra tidlig SFO til skole:

I tidlig SFO **inddrager og samarbejder** pædagogisk personale **med forældre**

Tidlig SFO understøtter børns **sociale relationer og deltagelse i fællesskaber**

I tidlig SFO samarbejder pædagogisk personale om overgange gennem **vidensudveksling med andre fagprofessionelle**

Tidlig SFO **skaber sammenhæng i overgangen fra dagtilbud til skole** gennem genkendelighed og med afsæt i børnenes perspektiver

Tidlig SFO har fokus på **børns leg og forberedelse til skole**

81 %

81 % af lederne angiver, at de i høj grad prioriterer, at børnene er sammen med en fast gruppe af børn. Samtidig angiver 17 %, at de i nogen grad prioriterer, at børnene er sammen med en fast gruppe af børn, mens 3 % angiver, at de i mindre grad eller slet ikke prioriterer det.

Sociale relationer og deltagelse i fællesskaber

De tidlige SFO'er er optaget af at organisere en fast ramme, som børnene kan danne relationer indenfor, men der er også institutioner, der ikke arbejder med det. Der kan være potentiale ved at også disse institutioner sætter mere fokus på organisering og dennes betydning for børnenes sociale relationer og deltagelse i fællesskaber.

Børns leg og forberedelse til skole

Børns selvorganiserede lege uden voksne samt voksenorganiserede lege er de hyppigste i tidlig SFO. Børns selvorganiserede lege, hvor voksne deltager i legen for at understøtte den, forekommer i mindre udstrækning end de øvrige former for leg.

Leg og relationsdannelse er generelt højt prioriteret, hvilket er positivt. Dels fordi det har stor betydning for børnenes trivsel, dels fordi børn har en medfødt evne til at lære gennem leg. Resultaterne giver dog anledning til en fremadrettet opmærksomhed på det pædagogiske personales rolle ift. børns leg. Når den legeform, der fylder mest, er børns selvorganiserede leg *uden* pædagogisk personale, vil der være risiko for, at nogle børn kommer til at stå på kanten af eller uden for fællesskabet.

Når det kommer til tidlig SFO og forberedelse til skole, fylder sociale elementer, herunder relationsdannelse mellem børnene, mest i det pædagogiske arbejde i tidlig SFO. Der bliver også arbejdet med andre fokusområder som fx faglige elementer, kendskab til hverdagsstrukturen og de fysiske rammer, men der er markant større fokus på sociale elementer.

Sammenhæng i overgangen fra dagtilbud til skole

Samlet set viser resultaterne, at der bliver arbejdet med forskellige tilgange ift. at skabe sammenhæng i overgangene til og fra tidlig SFO. Der er dog potentiale i, at personale fra flere tidlige SFO'er besøger dagtilbud samt at pædagogisk personale fra dagtilbuddet følger med over i tidlig SFO. Desuden kan der være potentiale i at have mere fokus på møder med forældrene samt indsamling af børneperspektiver, herunder ønsker og behov fra børnene selv.

45 %

45 % af lederne angiver, at personale fra dagtilbuddet i høj grad eller nogen grad følger med i tidlig SFO efter opstart.

18 %

Omvendt er der også 18 %, der svarer, at det sjældent sker.

26 %

26 % svarer, at det aldrig sker.

Vidensudveksling med andre fagprofessionelle

Godt halvdelen (53 %) af de tidlige SFO'er samarbejder med alle de dagtilbud, de modtager børn fra. Samarbejdet handler dog ikke altid om hele børnegruppen, men kun en del. I det fremadrettede arbejde vil det være vigtigt at rette opmærksomheden mod at sikre, at vidensudvekslingen sker i højere grad, og at det både indbefatter børn i udsatte positioner og den resterende børnegruppe.

51 %

51 % holder overleveringsmøder for alle børn. 46 % gør det for udvalgte børn. 3 % holder slet ikke overleveringsmøder.

Inddragelse og samarbejde med forældre

I nogle tidlige SFO'er er forældresamarbejde en høj prioritet, mens det andre steder ikke har samme fokus. Et fremadrettet fokus kan være at udbygge de typer forældresamarbejde, hvor forældrene ikke blot modtager information, men hvor samarbejdet foregår aktivt begge veje (som fx forældresamtaler).

65 %

65 % af SFO- og fritidshjemsledere svarer, at forældresamarbejde i høj grad er prioriteret.

30 %

30 % svarer i nogen grad.

5 %

5 % svarer i mindre grad.

